KONEYRITTÄJÄT

Lausunto 27.9 2016
Maatalousjaosto
Valtion talousarvioesitys vuodelle 2017
Koneyrittäjien liitto ry / Timo Makkonen

Eduskunnan maatalousjaostolle

Asia: **Valtion talousarvioesitys vuodelle 2017 metsätalouden osalta**

Koneyrittäjien liitto toteaa lausuntonaan hallituksen esityksestä seuraavan.

Kemera

Talousarvioesityksessä esitetään puuntuotannon kestävyyden turvaamisen arviomäärärahan myöntämisvaltuudeksi 59 miljoonaa euroa ja määrärahaksi vuodelle 2017 56,2 miljoonaa euroa. Tuki puuntuotannon kestävyyteen on esityksen mukaan siten nousemassa noin 1 miljoonalla eurolla. Tämä on positiivinen asia. Jotta tuki pystytään tehokkaasti käyttämään, on korjattava kemeran myöntövaltuuteen ja määrärahaan liittyvä rakenteellinen vika.

Nykyinen kemeralaki edellyttää rahoituksen hakemista ennen töiden aloittamista. Maa- ja metsätalousministeriö päätti keväällä, että nuoren metsän kunnostushankkeiden ja taimikon varhaishoidon tuen myöntäminen keskeytetään loppuvuoden ajaksi. Tämä johtui pääosin siitä, että tuen myöntövaltuuksille annetaan rajat kalenterivuosittain, mutta tukea pitää hakea etukäteen ja sitä voi hakea kerralla usean vuoden aikana toteutettaville hankkeille. Siksi tukihakemuksia on tullut reilusti yli myöntövaltuuksien. Järjestelmässä olevan rakenteellisen vian takia tulevina vuosina toteutettavat hankkeet ovat tukkineet järjestelmän ja sopivia kohteita on jäänyt ja jää tänä vuonna toteuttamatta, koska niihin ei ole ehditty hakea tukea ja myöntövaltuuksia ei enää tälle vuodelle ole. Määrärahaa jää todennäköisesti jopa käyttämättä tämän takia.

Mikäli tuen myöntövaltuuden aikarajauksen ja tuettavien hankkeiden toteuttamisen aikarajauksen välistä ristiriitaa ei saada määräystasolla ratkaistua, näemme tuen hakemisen suhteen saman ongelman vuoden 2017 alussa, kun tukijärjestelmä jälleen avautuu. Tämä ristiriita on ratkaistava pikaisesti.

Kemeran rakenteellinen ongelma on aiheuttanut harhakuvan siitä, että määrärahojen käyttö olisi ylittymässä reilusti. Näkemyksemme on, että kemeratuen piirissä olevia töitä tehdään kysynnän mukaan ja kysyntä ei ole merkittävästi kasvussa. Päinvastoin esimerkiksi pienpuun hankinta energian tuotantoon on jumissa suurten varastojen, venäläisen tuontipuun ja alenevan energiapuun käytön takia. Ei ole näköpiirissä kasvua. Muutenkin tuen ehdot ovat viime vuosina heikentyneet, joten olisi ihme, jos metsänomistajat ja toimijat heikentyneiden ehtojen myötä lisäisivät kemeratöiden määrää.

Ongelma olisi ratkaistavissa löysentämällä myöntövaltuuksia, tarkastelemalla niitä useampivuotisena ohjelmana ja kiristämällä toteutusaikavaatimusta suhteessa hakuaikaan.

Kemeratuen hakemuksissa vaadittavien tietojen yksityiskohtaisuutta ja määrää pitäisi tarkistaa, jotta hakemista ja hakemusten käsittelyä sekä päätöksentekoa voidaan nopeuttaa.

Sitratie 7, 00420 Helsinki
puh. 040 900 9410, fax (09) 563 0329
etunimi.sukunimi@koneyrittajat.fi
www.finnmetko.fi, www.koneyrittajat.fi

Mielestämme nykymuotoinen Kemera on tullut tiensä päähän ja vaatii merkittävää uudistamista ja paluuta juurilleen: yhteishankkeiden edistämiseen ja toteuttamiseen.

Pyrittäessä yrittäjämäiseen metsätalouteen yksittäisten tilojen hankkeita voidaan nykyistä kustannustehokkaammin tukea verotuksen avulla, jolloin valtaosa tukibyrokratiasta hoituisi olemassa olevan verohallinnon kautta, rahat eivät loppuisi kesken kautta, työt jatkuisivat keskeytyksettä ja metsäkeskuksen voimavaroja vapautuisi metsiin perustuvien elinkeinojen edistämiseen.

Puutavaran mittauksen viranomaistoiminnot ja kehittäminen turvattava

Luonnonvarakeskuksen toimintamenoja leikataan esityksen mukaan 11 prosenttia. Luonnonvarakeskuksella on viranomaistehtävänä puutavaranmittauslain mukaiset valvontatehtävät. Oleellisen tärkeää, että puutavaranmittauksen riippumaton ja luotettava valvonta pystytään takaamaan riittävän laajana ja uskottavana. Luotettava mittaustoiminta on yksi toimivan puukaupan peruspilareista. Valvonnan lisäksi tähän liittyy mittauksen kehittäminen ja siihen liittyvät tutkimus ja lausunnonantotehtävät. Luonnonvarakeskuksella on keskeinen rooli tässä. Luonnonvarakeskuksen toiminnoista säästäminen ei saa uhata edellä mainittujen velvollisuuksien hoitamista.

Metsään.fi palvelu maksuttomaksi

Hallitusohjelman tavoitteena on rakentaa digitaalisen liiketoiminnan kasvuympäristö sekä lainsäädäntötoimin edistää uuden teknologian, digitalisaation ja uusien liiketoimintakonseptien käyttöönottoa.

Metsästrategia 2025:n tavoitteena on kehittää Metsään.fi palvelusta avoin tiedonvälitys- ja asiointiportaali, joka tukee metsätalousyrittäjyyttä, kustannustehokasta toimintaa sekä metsäpalvelumarkkinoiden kasvua.

Palvelun käytön laajentumisessa kitkatekijä on palvelun maksullisuus toimijoille. Palvelutarjonnan kehittymistä ja kilpailua metsäpalvelumarkkinoilla edistäisi se, jos julkisin varoin rakennettu ja kehitettävä palvelu olisi toimijoille maksuton.

Tämä mahdollistaisi myös kokonaan uuden tyyppisille toimijoille (esim. mobiili- tai verkkosovellusten kehittäjät) mahdollisuuden rakentaa palveluliiketoimintaa avoimen tietovarantoon perustuen.

Metsäpalvelumarkkinoilla puolestaan potentiaalisia toimijoita ovat koneyritykset, metsuriyritykset, suunnitteluyritykset ym. vastaavat yritykset, jotka ovat kooltaan usein mikroyrityksiä. Näille Metsään.fi palvelun maksullisuus aiheuttaa kynnyksen käyttöönotolle.

Valtion 2017 talousarviossa Suomen metsäkeskuksen tulostavoitteeksi on asetettu Metsään.fi palvelun yrityskäyttäjien määrän kasvattaminen 350 yrityksestä 400 yritykseen.

Maksullisuudella kerättäneen vajaa kaksisatatuhatta euroa; Suomen metsäkeskuksen valtion apu on 40 miljoonaa euroa ja pelkästään maksullisuuden aiheuttama hallinnollinen työ metsäkeskukselle ylittänee selvästi saadun maksun. Puhumattakaan, että arviolta yli 10 miljoonaa maksanut järjestelmä on vajaakäytössä.

KONEYRITTÄJÄT

Maksuttomuudessa ei voi olla kyse kielletystä yritystuesta, koska tieto olisi kaikille avointa. Jos toisin olisi, niin silloinhan yleisen tieverkonkin käyttö olisi kiellettyä yritystukea.

Muuta

Metsätalouden kannalta tiestön korjausvelan pysäyttämien on ensiarvoisen tärkeää. Suunta on oikea, mutta asiaan kaivattaisiin hallituskautta pidempää näkymää. Näin voitaisiin luoda realistinen toimenpideohjelma, jolla korjausvelka saataisiin poistetuksi noin kymmenessä vuodessa.

Koneyritykset investoivat merkittävästi, keskimäärin 14 % liikevaihdostaan. Pidämme erittäin tärkeänä hallitusohjelmaan kirjatun investointivarauksen selvittämistä ja toteuttamista. Investointivarauksella olisi näin voimakkaasti investoivalle ja kausivaihteluille alttiille alalle vakauttava vaikutus.

Helsingissä 27.9.2016

Koneyrittäjien liitto

Timo Makkonen
Asiantuntija

Koneyrittäjien liitto on 2500:n energia-, maarakennus- ja metsäalan koneyrittäjän valtakunnallinen yrittäjä- ja työnantajajärjestö. Koneyrittäjät työllistävät metsäalalla välittömästi itsensä lisäksi noin 5000 työntekijää.